

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 33^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 262

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΡΤΣ 2021

*«Καθί Βριστούγεννα και εις ένη ποφιά!
Υείαν κ' ευφοϊαν κ' καθηχροϊαν»*

**Συγκλονιστική συνέντευξη του Τούρκου
ακαδημαϊκού και ιστορικού Τανέρ Ακσάμ,
στην διαδικτυακή εφημερίδα Ahval.**

” Ο Τούρκος όπου βρει δένδρο θα το κόψει”.
“Δεν καρπίζει τίποτα στο έδαφος που πάτησε το πόδι Οθωμανού”.
“Ξεράθηκαν και δεν φυτρώνουν ούτε χορτάρια εκεί που πάτησαν Οθωμανοί”.

Taner Akcam, Ph.D., Professor of History

Συνέχεια στην 2η σελίδα

Για 15η συνεχόμενη χρονιά

κυκλοφόρησε το νέο πολυσέλιδο συλλεκτικό ημερολόγιο της ΕΛΒέροιας,
για το έτος 2022, που αφιερώνεται στους τοπικούς πόντους λυράρηδες.

Ξενάγηση των σπουδαστών της Σχολής Επιμόρφωσης Αστυνομίας στην Παναγία Σουμελά Βερμίου

Μετά από πρόσκληση της
διοίκησης της Σχολής
Επιμόρφωσης Αστυνομίας η
Εύξεινος Λέσχη Βέροιας
ανταποκρίθηκε στο αίτημα για
 ενημέρωση των αλλοδαπών
σπουδαστών της σχολής σχετικά
 με την ιστορία και την
 παράδοση του ιερού
 προσκυνημάτων και ειδικά της
 εικόνας της Παναγίας Σουμελά.

Η ταμίας του συλλόγου κ. Ανεσίδου Σταθούλα και το μέλος μας Μελίδης
Λεωνίδας ξενάγησαν και ενημέρωσαν επί όλων των σχετικών θεμάτων τους
σπουδαστές και έλυσαν κάθε απορία τους με επιτόπια παρουσία στο χώρο
της μονής.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Καλούνται τα μέλη της Ευξεινου Λέσχης Βέροιας, σύμφωνα με το άρθρο 10
του Καταστατικού, σε Τακτική Απολογιστική Γενική Συνέλευση που θα
γίνει στο Πνευματικό Κέντρο της Λέσχης στο Πανόραμα (Λ. Πορφύρα 1,
Βέροια), την Κυριακή 16 Ιανουαρίου 2022 και ώρα 11.00 π.μ., το
πρόγραμμα της οποίας έχει ως εξής:

- 11.00 - 11.15: Αγιασμός και κοπή βασιλόπιτας
- 11.15 - 11.30: Βράβευση των αριστούχων μαθητών και των επιτυχόντων
στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση παιδιών της Λέσχης
- 11.30 - 11.45: Εκλογή Προεδρείου Γ.Σ. και ανάγνωση θεμάτων ΓΣ

Έναρξη συζήτησης των εξής θεμάτων ημερήσιας διάταξης:

- 1) 11.45 - 12.30: Διοικητικός απολογισμός και προγραμματισμός
- 2) 12.30 - 12.45: Οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός
- 3) 12.45 - 13.00: Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- 4) 13.00 - 13.15: Διάλλειμα
- 5) 13.15 - 13.30: Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις - Προτάσεις
- 6) 13.30 - 13.45: Απαντήσεις

Παρακαλούνται τα μέλη που πρόκειται να τακτοποιήσουν τις οικονομικές
τους υποχρεώσεις την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης, να προσέλθουν στο
χώρο τουλάχιστον μισή ώρα πριν την έναρξη των εργασιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού, δικαίωμα συμμετοχής στις
εργασίες της Γ.Σ. έχουν τα μέλη που είναι τακτοποιημένα οικονομικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού όσα μέλη έχουν περισσότερο
από δύο χρόνια να τακτοποιήσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις,
τακτοποιούνται με την καταβολή της συνδρομής των δύο τελευταίων ετών
(2021-2022).

Η παρουσία στη ΓΣ καθώς και η τακτοποίηση των συνδρομών σας κρίνεται
απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του συλλόγου.

Αν δεν υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη
Κυριακή 23 Ιανουαρίου 2022, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο και με τα ίδια
θέματα.

Με τιμή, για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Ο Γ. Γραμματέας
Νικόλαος Τουμπολίδης Ευαγγελία Τογκουσίδου

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Λ.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 100001

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ουδέν λόγω πανδημίας κορονοϊού

Συγκλονιστική συνέντευξη του Τούρκου ακαδημαϊκού και ιστορικού Τανέρ Ακσάμ, στην διαδικτυακή εφημερίδα Ahval.

Συνέχεια από την 1η σελίδα

“Οι Τούρκοι εξαφάνισαν παντού πολιτισμούς και δεν προστάτευσαν ποτέ αυτά που βρέθηκαν στην ιδιοκτησία τους”.

“Δεν είναι με κανένα τρόπο πολιτισμένος λαός και δεν κατάφερε να σταθεί αντάξια στο επίπεδο πολιτισμού των εδαφών που κατέκτησε”.

“Ζούμε στον 21ο αιώνα, η νοοτροπία μας είναι ακόμα εκείνη του 1453”

Ο έγκριτος καθηγητής γράφει:

“Στην πραγματικότητα το μόνο πράγμα που έπρεπε να πει κανείς για το θέμα της Αγίας Σοφίας είναι “ανάρμοστο” και “ντροπή”. Σκέπτομαι, όμως, ότι οι συνομιλητές μου δεν διαθέτουν την πολιτιστική λεπτότητα να αντιληφθούν το νόημα αυτών των λέξεων. Γι αυτό θα μιλήσω ανοιχτά για το θέμα και με τον τρόπο που θα τον καταλάβουν. Αυτό που έγινε στην Αγία Σοφία είναι ένα ξεκάθαρο δείγμα βαρβαρότητας. Αποτελεί την διακήρυξη των Τούρκων ότι είναι απολίτιστοι και καταστροφικοί.

Γιατί; Επειδή με αυτό που έκαναν δήλωσαν σε όλο τον κόσμο ότι “όσο κι αν ζούμε στον 21ο αιώνα διατηρούμε τη νοοτροπία του κατακτητή του 1453. Εμείς ακόμα και στον 21ο αιώνα δεν έχουμε την αγωνία να προστατεύσουμε μια παγκόσμια κληρονομιά της ανθρωπότητας”.

Δεν έχουμε αποθέματα πολιτισμού για να πάμε πάρα πέρα την πολιτιστική κληρονομιά που μας κληροδότησαν.

Δεν έχουμε να προσθέσουμε ούτε ένα λιθαράκι στην παγκόσμια κληρονομιά. Εμείς δεν μπορούμε να δημιουργήσουμε μια νέα πολιτισμική αξία. Μπορούμε μόνο να την κατακτήσουμε, να την χαλάσουμε, να την γκρεμίσουμε και να την καταστρέψουμε.

Αυτό συνέβη με ένα από τα σπουδαιότερα μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς, την Αγία Σοφία, που μετατρέψαμε σε τζαμί και την κατακτήσαμε ξανά, όπως το 1453, αλλά στον 21ο αιώνα. Αυτό που έγινε είναι μια πολιτισμική καταστροφή.

Μήπως ο Ερντογάν και ο Μπαχσελί θα καταλάβουν τώρα τα αίτια της εξαιρετικά αρνητικής εικόνας που επικρατεί στον κόσμο έναντι των Τούρκων;

Ο Ρώσος διανοούμενος του 19ου αιώνα Nikolay Denilevski έκανε μια διάκριση μεταξύ των κοινωνιών που δημιουργούν πολιτισμό κι εκείνων που τον καταστρέφουν. Απαριθμεί με χρονολογική σειρά αυτούς που δημιούργησαν δέκα είδη πολιτισμών, Αιγύπτιοι, Κινέζοι, Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Φοίνικες, Κελτάνι, Ινδοί, Πέρσες, Έλληνες, Ρωμαίοι, Άραβες, Ευρωπαίοι και συνεχίζει:

Παράλληλα με αυτούς τους θετικούς πολιτισμούς υπήρξαν παράγοντες, όπως οι Ούννοι, οι Μογγόλοι και οι Τούρκοι που έλαμψαν κατά διαστήματα και μετά έσβησαν και χάθηκαν. Όλοι αυτοί εκπλήρωσαν το καταστροφικό τους καθήκον, συνέβαλαν στο θάνατο θνησιγενών πολιτισμών και αφού διασκόρπισαν τα απομεινάρια τους επιστρέφουν στην ασημαντότητά τους και χάνονται. Αυτούς μπορούμε να τους χαρακτηρίσουμε αρνητικούς παράγοντες της Ιστορίας.

Έχουν λεχθεί πάρα πολλά πράγματα σε βάρος των Τούρκων στη Δύση. Όχι μόνο οι διανοούμενοι αλλά και απλοί άνθρωποι εκφράστηκαν για την καταστροφική τάση πολιτισμών των Τούρκων. “Οι Τούρκοι ποδοπατούν σε κάθε βήμα που κάνουν στην Βαλκανική Χερσόνησο τα έργα πολιτισμού χιλιάδων χρόνων”. Ο Τούρκος όπου βρει δένδρο θα το κόψει”. “Οι Τούρκοι εξαφάνισαν παντού πολιτισμούς και δεν προστάτευσαν ποτέ αυτά που βρέθηκαν στην ιδιοκτησία τους”. “Δεν είναι με κανένα τρόπο πολιτισμένος λαός και δεν κατάφερε να σταθεί αντάξια στο επίπεδο πολιτισμού των εδαφών που κατέκτησε”. “Δεν καρπίζει τίποτα στο έδαφος που πάτησε το πόδι Οθωμανού”. “Ξεράθηκαν και δεν φυτρώνουν ούτε χορτάρια εκεί που πάτησαν Οθωμανοί”.

Οι Οθωμανοί δεν έκαναν τίποτα άλλο από το να καίνε, να ρημάζουν, να καταστρέφουν τα μέρη που κατέκτησαν.

Συνέχεια στην 5η σελίδα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ουδέν λόγω πανδημίας κορονοϊού

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ ΤΟΥ 2017

ΒΑΡΕΝΙΚΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ ΚΑΛΗ

ΥΛΙΚΑ-ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ:

- 1 Ποτήρι νερό
- Αλεύρι όσο πάρει για να γίνει η ζύμη σφιχτή
- Λίγο αλάτι
- 1/2 κιλό τυρί
- Βούτυρο αγελαδινό περίπου 150 γρ.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ:

- Αφού κάνουμε τη ζύμη ανοίγουμε το φύλλο όπως για πίτα.
- Με ένα ποτήρι κόβουμε στρόγγυλα και γεμίζουμε στο κέντρο με τυρί και κλείνουμε μισοφέγγαρο.
- Σε μεγάλη κατσαρόλα βράζουμε νερό μπόλικο, ρίχνουμε αλάτι και την ώρα που βράζει ρίχνουμε μέσα τα βαρένικα για 10 λεπτά περίπου.
- Τα αραδιάζουμε σε πιατέλα.
- Έχουμε λιώσει καλά το βούτυρο και περιχύνουμε από πάνω.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

- Υπέροχα γεμιστά, ποντιακά ζυμαρικά!!!
- Οι βιταμίνες είναι οργανικές ενώσεις που σε πολύ μικρές ποσότητες είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και την κανονική λειτουργία του οργανισμού. Κάποιες από αυτές τις θαυματουργές ουσίες συντίθενται από τον οργανισμό αλλά σε ανεπαρκή ποσότητες.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Λ. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
plioforiodotis.gr
laikouyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotantheia.com
ammosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

Ο ΠΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΜΑΣ

Ο κάπως ιδιότυπος χαρακτήρας και η διαφοροποιημένη προφορά του καλοκάγαθου Πόντιου «γέροντα» μοναχού, σ' ένα μοναστήρι στην κεντρική Ελλάδα, προκαλούσε κάποιους φίλους μοναχούς με αφέλεια και απλότητα να τον πειράζουν καλόκαρδα για την ιδιαίτερη πατρίδα του, πού δεν έλεγε να την ξεχάσει. «Και τί είναι ο Πόντος;».

Την τελευταία φορά όμως στενοχωρήθηκε πολύ ο γέροντας...

Αν δεν έχεις πάει σ' αυτή την πανέμορφη, παράξενη - από τα πανάρχαια χρόνια ελληνική γη - Αν ποτέ δεν την είδες ή έστω δεν διάβασες με προσοχή και καρδιά την ιστορία της και τη γενοκτονία του πληθυσμού της, πώς να νιώσεις ως το βάθος τον πόνο στον Πόντιο την ψυχή; Ο γέροντας αισθανόταν ότι το πείραγμα του σκάλιζε μια βαθιά πληγή.

Αποσύρθηκε πονεμένος στο κελί του για λίγες ημέρες. Τί μυστικό έκρυβε χωρίς καμιά επικοινωνία;

Ένα πρωί κρέμασε την αποπλιστική απάντηση σ' ένα κεντρικό μέρος της ιερής Μονής.

Είχε φιλοτεχνήσει ένα ιστορικό χάρτη του Πόντου και είχε σημαδέψει πόλεις και ασκηταριά, πού έζησαν ή πέρασαν ή γεννήθηκαν εκεί ή ασκήθηκαν σε κείνους τους αγιασμένους τόπους πολλοί όσοι και μάρτυρες. Αντίστοιχα είχε κολλήσει τις εικόνες τους. Που φύλαγε τόσες στο λιτό κελί του; Μήπως και ζωντάνευαν από της ψυχής τα βάθη; Και πού να τους έβαζε όλους!

Έκπληκτοι καλόγεροι και προσκυνητές διάβαζαν την επιγραφή: «Αυτός είναι ο Πόντος των Αγίων!» Έτσι είναι αλήθεια. Όταν ανοίξεις ένα Συναξάρι και διαβάσεις προσεκτικά, μένεις άφωνος από το πλήθος των Αγίων του Πόντου. Μεγάλοι Πατέρες της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, όπως ο Μέγας Βασίλειος πού ασκήθηκε σε σπήλαιο του Πόντου, σε κατάφυτη περιοχή κοντά στον Ίρι ποταμό, όπου κάλεσε και τον φίλο του Γρηγόριο Θεολόγο το Ναζιανζηνό, ο Άγιος Γρηγόριος ο Επίσκοπος Νύσσης, ο Όσιος Ναυκράτιος.

Ο Όσιος Θεοδόσιος Μητροπολίτης Τραπεζούντος. Ο Άγιος Ιωάννης ο Τραπεζούντιος. Ο Μεγαλομάρτυρας Θεόδωρος ο Στρατηλάτης, κάτοικος της Ηράκλειας του Πόντου. Ο Μεγαλομάρτυρας Θεόδωρος ο Τηρών από την Αμάσεια. Ο Όσιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος γεννήθηκε στην Παφλαγονία. Ο μάρτυρας Κορδάτος στην Νικομήδεια, όπως και οι νεαροί αυτάδελφοί μάρτυρες Ευλάμπιος και Ευλαμπία.

Η Αγία Ελένη, μητέρα του Μ. Κωνσταντίνου στη Βιθυνία. Ο Άγιος Σέργιος ο Μάγιστρος από την Παφλαγονία. Ο Άγιος Ανδριάνας και η Αγία Ναταλία από τη Νικομήδεια. Οι 40 μάρτυρες από τη Σεβάστεια. Η μεγαλομάρτυς Κυριακή από τη Βιθυνία. Ο ιερομάρτυρας Φωκάς ο θαυματουργός και ο μάρτυρας Φωκάς ο Κηπουρός, από τη Σινώπη. Οι 20.000 μάρτυρες από τη Νικομήδεια.

Ο ιερομάρτυρας Βασίλειος ήταν Επίσκοπος Αμασείας. Ο Όσιος Πανσικάκος Επίσκοπος Συνάδων είχε γεννηθεί στην Αμάσεια. Ο Όσιος Νικήτας ο Πατρικός προέρχεται από την Παφλαγονία. Ο Όσιος Στυλιανός ήταν Παφλαγόνος. Ο Όσιος Νίκων, ο «Μετανοείτε», καταγόταν από την Τραπεζούντα. Ο Όσιος Φιλέταιρος ήταν γιος του Έπαρχου της Νικομήδειας. Αναρίθμητο νέφος μαρτύρων! Σκαλισμένα ασκηταριά σε πανύψηλους βράχους, σπήλαια δυσπρόσιτα πνευματικών αγώνων και προσευχών. Τι να πεις για τον πολιούχο της Τραπεζούντας τον Άγιο Ευγένιο, τον πρώτο Επίσκοπο της -μετά τον ιδρυτή της Εκκλησίας της Απόστολο Ανδρέα- πού αποκεφαλίστηκε επί Διοκλητιανού; Οι Μεγάλοι Κομνηνοί τον θεωρούσαν προστάτη τους και απεικονίζεται σε πολλά νομίσματα και εμβλήματα της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας.

Ατέλειωτη η αλυσίδα των παλαιών Αγίων του

Πόντου, πού οι κρίκοι της συνεχίζονται με τους νεομάρτυρες.

Στό 18ο αιώνα σημειώνεται το μαρτύριο της δεκαπεντάχρονης, Αγίας Ελένης από τη Σινώπη.

Δεν λησμονούν οι Πόντιοι τον προύχοντα της Τραπεζούντας Νεομάρτυρα Παρασκευά, ούτε τον έμπορο από την ίδια πόλη Νεομάρτυρα Ιωάννη της Σουτσιάβας.

Στις αρχές του περασμένου αιώνα προβάλλει η μορφή του Αγίου Γεωργίου Καρολίδη από τον Πόντο, του οσίου και ομολογητού, στη Δράμα (1901-1959).

Το πλήθος των Αγίων του Πόντου, οι υπέροχες εκκλησίες, τα σκαρφαλωμένα σ' απόκρημνους βράχους ασκηταριά και τα λαμπρά μοναστήρια, όπως του Αγίου Γεωργίου του Περιστερώτα, του Αγίου Ιωάννου Βαζελόνα και το περίφημο της Παναγίας του Σουμελά, - έστω κι ερείπια - πλημμυρίζουν με υπερκόσμιο δέος την ψυχή και χαρίζουν απόμακρες ελπίδες πώς δε θα εγκαταλείψει ο Θεός τους πρόσφυγες του Πόντου, ούτε θα παραβλέψει τις πρεσβείες των πονεμένων Αγίων Του!

Από το περιοδικό «Προς την ΝΙΚΗΝ» Μάιος 2009
τεύχος 711

Ποντιακά έθιμα Χριστουγέννων

Οι Γιορτινές προετοιμασίες του χειμερινού κύκλου ξεκινούσαν τον Δεκέμβρη, στη γιορτή της Αγίας Βαρβάρας. Οι νοικοκυρές έφτιαχναν μελόπιτες και βαρβάρια με σιτάρι, καλαμπούκι και φασόλια και τα μοίραζαν σε γείτονες και παιδιά. Τις μελόπιτες τις ετοίμαζε κάποιος ηλικιωμένος από την οικογένεια με μέλι, σιτάρι, καρύδια, και αλεύρι, προσφορά της γειτονιάς. Σύμφωνα με το έθιμο, με το μέλι της πίτας σχημάτιζαν σταυρό στην πόρτα του σπιτιού. Στις 15 του Δεκέμβρη, στις αγροτικές περιοχές γιόρταζαν τα «Αλώα» στους αγρούς για τη ευόδωση των καρπών της γης, ένα έθιμο που σήμερα έχει εκλείψει.

Για τα Χριστούγεννα, σε πολλά μέρη του Πόντου, οι νοικοκυρές συνήθιζαν να παρασκευάζουν πίτες από καλαμποκάλευρο, αλευροχαλβά, κατμέρια και τον «πουρμά», ένα σιροπιαστό γλυκό που θύμιζε το σαραϊλί.

Στην Τραπεζούντα τις παραμονές των Χριστουγέννων οι νοικοκυρές απαραίτητως ζύμωναν κουλούρια για το σπίτι και τα ζώα. Επίσης ζύμωναν τα χριστόψωμα τα οποία περιείχαν καρύδια και όταν ψήνονταν τα περιχύναν με μέλι. Πάνω στο χριστόψωμα κεντούσαν με αμύγδαλα τη γέννηση του Χριστού. Στόλιζαν ένα τραπέζι δίπλα στο Χριστουγεννιάτικο δένδρο, με διάφορα γιορτινά καλούδια κι ένα εικόνισμα, αφιερωμένο στην Παναγία, το « Τραπέζι της Παναγίας». Στην Ινέπολη του νομού Κασταμονής, οι νοικοκυρές ετοίμαζαν για τα Χριστούγεννα τα παραδοσιακά γλυκά «κετέ», «ιτολί» και «κατμέρια». Στην Αμάσεια, τα βασικά γιορτινά εδέσματα ήταν το κεσέκι, το σουμπορεγι και το τζεβιζλί τσορέκ. Διαδεδομένο υλικό για τις πίτες ήταν το χασισόλαδο και οι χασισόποροι τους οποίους επεξεργάζονταν όπως τους κόκκους του καφέ. Καβουρντίζανε τους σπόρους σ' ένα

τηγάρι χωρίς λάδι ώπου να πάρουν μαύρο χρώμα και να βγάλουν το λάδι τους.

Τη νύχτα της 24ης Δεκεμβρίου, παραμονή των Χριστουγέννων, «εθύμιζαν» τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα με λύρα και με νταούλ-ζουρνά. Γύριζαν όλα τα σπίτια του χωριού παρέα με τους μωμόγερους, αψηφώντας το τσουχτερό κρύο και με αραιούς πυροβολισμούς και ψάλλοντας τα κάλαντα θύμιζαν τη γέννηση του θεανθρώπου. Στα ορεινά του Πόντου λέγανε τα κάλαντα και την ημέρα γιατί οι καιρικές συνθήκες ήταν συχνά απαγορευτικές για έξοδο την νύχτα.

Οι «καλαντάδες» εκτός από τη συνοδεία της λύρας, φρόντιζαν να φέρουν μαζί τους και ένα στολισμένο καράβι, φτιαγμένο από χαρτόνι και λεπτό σανίδι για να εντυπωσιάσουν τους νοικοκυραίους. Συνήθως φώτιζαν τα καραβάκια τους με κεριά, ενώ κάθε ομάδα προσπαθούσε να φτιάξει το πιο όμορφο και φανταχτερά στολισμένο, εν είδη συναγωνισμού. Προτού αρχίσουν να ψάλλουν, ένας της παρέας έλεγε μεγαλόφωνα τον πολυχρονισμό, αρχίζοντας από τον αρχηγό της οικογένειας και τελειώνοντας και στο πιο μικρό παιδί και σ' αυτούς τους ξενιτεμένους: «Ο Θεός να πολυχρονίζ' τον κύριο τάδε...και στη συνέχεια έψαλλαν:

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα

Χριστός γεννέθεν, χαρά σον κόσμον χα,
καλή ώρα, καλή σ' ημέρα
Χα, καλόν παιδίν οψέ γεννέθεν
οψέ γεννέθεν, ουρανοστάθεν.
Το εγέννεσεν η Παναΐα
Το ενέστεσεν αϊ-Παρθένος.
Εκαβάλκεπεν χρυσόν πουλάρι
και εκατήβεν σο σταυροδρόμι
Σταυρουδρόμιν και μυροδρομι
Έρπαξαν άτόν οι χιλ' Εβραίοι
χιλ' Εβραίοι και μίρ' Εβραίοι
χιλ' Εβραίοι και μίρ' Εβραίοι.
Ασ' ακρέντικα κι άσ' σην καρδιαν
αίμαν έσταξεν, χολήν κι εφάνθεν.
ούμπαν έσταξεν και μύρος έτον
μύρος έτον και μυρωδία.
Εμυρίσεν ατ' ο κόσμον όλεν
για μυρίστ' άτό και σ' αφέντα.
Σ' αφέντα, καλέ μ' αφέντα
Έρθαν τη Χριστού τα παλικάρια
και θυμίζνε το νοικοκύρη
νοικοκύρη μ και βασιλέα.
Δέβα σο ταρέζ και ελα σην πόρτας
δως μας ούβας και λεφτοκάρια
κι αν ανοίεις μας χαράν σην πόρτα 'σ.

Καλά Χριστούγεννα
και εις έτη πολλά

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Ο ΠΟΝΤΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Ευστάθιου Αθανασιάδη - Τσαντεκίδη (από το ομώνυμο έργο του Γεροστάθη)

ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ

Τραπεζούς

Σπουδαιότερα ἐξ' ὄλων τῶν πόλεων τοῦ Πόντου ἀπέβη ἡ Τραπεζοῦς. Λέγεται ὅτι ἀπὸ τὴν Ἀρκαδικὴν πόλιν Τραπεζοῦντα πολυπληθεῖς ἀποικοὶ ἔδωκαν τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος των εἰς τὴν ἕως τότε ὀνομαζομένην Οἰζωνίδα, ἄλλοι δὲ ὅτι ὠνομάσθη Τραπεζοῦς, ἀπὸ τοὺς τραπεζοειδεῖς λόφους ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶνε κτισμένη καὶ ἔνεκα τοῦ ὑπεράνω αὐτῆς τραπεζοειδοῦς λόφου, τοῦ Μιθρίου (Μπόζτεπε). Πόλις Ἑλληνικὴ ἀποικία τῆς Σινώπης. Τὸ πρῶτον μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος εἰς τὸν ὅποιον (καθὼς καὶ τοὺς μυρίους) παρέσχεν ἐξαιρετικὴν φιλοξενίαν ἐπὶ ἓνα μῆνα καὶ τοὺς ἐβοήθησεν εἰς τὴν παληνότησιν. Ἡ πόλις ἀπλοῦται ἐπὶ κλιμακωτῶς ἐπικλινούσας ἐδάφους. Τὸ ἔδαφος χωρίζεται μὲ δύο βαθείας φάραγγας οἵτινες ὀλίγον ἀπέχουσαι ἀλλήλων κατέρχονται πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τέμνουσι τὴν ἀκτὴν καθέτως. Εἰς ἀπόστασιν 910 μέτρων ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁ χωρίζων τὰς δύο φάραγγας βραχῶδες ὄγκος σχηματίζει τράχηλον ἢ ἰσθμόν καὶ οὕτω σχηματίζεται φυσικὴ ὄχρᾶ θέσις ἐπὶ τῆς ὁποίας οἱ πρῶτοι οἰκισταὶ ἀνήγειραν (ἐγκάρσιον) τεῖχος ὑπὸ μορφὴν ὀγκῶδους φρουρίου, τὰς δὲ ἐσωτερικὰς πλευράς τῶν φαράγγων ὠχύρωσαν διὰ τειχῶν καὶ ἐπάλλεων, ἅτινα καὶ σήμερον ὑψοῦνται ὑπερήφανα καὶ ἐπιβλητικὰ ὑπεράνω τῶν ἀβύσσων καὶ τῶν ρυάκων τῶν δύο φαράγγων. Ἐξ ἄλλου δύο ἐγκάρσια τεῖχη (ἀπέχοντα ἀλλήλων ἰκανῶς) ἐκτεινόμενα ἀπὸ τῆς μιᾶς φάραγγας εἰς τὴν ἄλλην ἐχρησίμευσαν ὡς προπύργια τοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν φρουρίου καὶ ἀπετέλουν τὸ πρὸς αὐτὴν ἐξωτερικὸν ὄχυρμα τῶν δύο ὑπερκειμένων ἀλλήλων φρουρίων. Κατὰ τὰς ἐπιδρομάς τῶν βαρβάρων οἱ κάτοικοι τῆς ἔξω τῶν τειχῶν πόλεως κατέφευγαν εἰς τὴν ὠχυρομένην πόλιν καὶ ἔνεκα τῆς στενότητος τὰ πλήθη συνεθλίβοντο διὰ τοῦτο ὁ Ἀλέξιος ὁ Β' διὰ μιᾶς τεραστίας ἐργασίας ἐπεξέτεινε τὰ τεῖχη μέχρι τῆς θαλάσσης.

Πρὸς ἀνατολὰς τῆς πόλεως ἐξετείνετο ὁ λιμὴν αὐτῆς Δαφνοῦς, ὅπου ἐστάθμευον τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν Κομνηνῶν καὶ οἱ ἐμπορικοὶ στόλοι Γενονατῶν καὶ Βενετῶν. Πρὸς δυσμᾶς τῆς Δαφνοῦντος ἦτο βραχῶδες ἀκρωτήριο καὶ ἕως αὐτοῦ ἰσχυρὸν φρούριον τὸ Λεοντόκαστρον (σήμερον Κιουζέλ σαράϊ). Ὑπεράνω αὐτοῦ ἀπλοῦται μεγάλη πλατεία τὸ Μεϊτάν. Ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῆς ἀπεβιάζοντο τὰ διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν ἐμπορεύματα, καὶ ἐντεῦθεν διεκομίζοντο διὰ πλοίων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ διὰ καραβανίων ἰδίως καμήλων εἰς τὴν Ἀρμενίαν, Περσίαν, Ἰνδίας καὶ Κίναν. Εἰς τὸ Μεϊτάν ἐγένοντο καὶ αἱ διάφοροι τελεταὶ καὶ παρατάξεις τῆς Αὐλῆς καὶ ἑορταί.

Ἡ πόλις ὑδρεύετο ἐκ τοῦ ποταμοῦ Πυξίτου διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ

κατασκευασθέντος ὑδραγωγείου. Ἡ Τραπεζοῦς διὰ τὸ ὑποτροπικὸν κλίμα τῆς εἶχε καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν τειχῶν καὶ παντοῦ μεγάλην ποικιλίαν δένδρων καὶ φυτῶν. Τὸ κλίμα τῆς ἦτο εὐκρατον. Ἐπὶ τῶν πέριξ γραφικῶν λόφων ὑπῆρχον τὰ θερινὰ ἀνάκτορα Παρχάρης ὅπου ἡ Αὐλὴ διήρχετο τὸ θέρος καὶ ἐφιλοξένει ξένους ἡγεμόνας. Ἡ πόλις εἶχε πολὺν πληθυσμὸν παρὰ τὴν πανώλην καὶ τὰς συχνὰς πυρκαϊὰς καὶ μάλιστα τοῦ 1341 ἔνεκα τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Τούρκων τῆς Ἀμίδης ὅποτε ὅλη ἡ πόλις ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, ἐκτὸς τῶν ἀνακτόρων καὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πύργου, διότι αἱ οἰκίαι ἢ διώροφοι ἢ τριώροφοι ἦσαν ξύλινοι. Τὰ δάση τῆς καθὼς καὶ τῆς Κολχίδος ἦσαν ἀνεξάντλητος πηγὴ ποικίλης οἰκοδομικῆς ξυλείας.

Ὅτι δὲ ἡ Τραπεζοῦς παρὰ τὰ κατὰ καιροὺς πολλὰ πλήγματα, ἦτο πλουσία καὶ ἀκμαία καὶ πυκνῶς κατοικημένη, τοῦτο ὠφείλετο ὄχι εἰς τὴν φυσικὴν εὐφορίαν τῆς χώρας, ἀλλ' εἰς τὴν γεωγραφικὴν θέσιν, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἡ πόλις κατέστη κέντρον τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου. Κατὰ τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας Μιθριδάτου τοῦ Μεγάλου ἀνεδείχθη εἰς πόλιν λαμπρὰν μετὰ τὴν πτώσιν δὲ αὐτοῦ ἐσυνθηκολόγησε μετὰ τῶν Ρωμαίων οἵτινες ἐπέτρεψαν αὐτῇ νὰ διέπῃ τὰ καθ' ἑαυτὴν αὐτονόμως ὡς πόλις ἐλευθέρη. Ἐκεῖθεν ἡ Τραπεζοῦς ἤκμασε τόσον ὥστε ὁ Ζώσιμος (257 μ.Χ) ἀποκαλεῖ αὐτὴν "πόλιν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον".

Ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῆς Τραπεζοῦντος χρονολογεῖται ἀφ' ὅσον οἱ Ρωμαῖοι ἦνοιξαν διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Πυξίτου βατὴν ὁδόν, πρὸς τὴν κοιλάδα τοῦ Εὐφράτου, ἐπρωτίμησαν δὲ αὐτὴν ὡς λιμένα τοῦ ἐκ 40 πολεμικῶν ἀποκαλουμένου Ποντικοῦ στόλου "ὅστις εἰρήνευε τὴν πρὶν ἄπλωτον καὶ ἀγρίαν θάλασσαν". Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδριανὸς ἐπισκεφθεὶς αὐτὴν διέταξε νὰ κλεισθῇ δι' ἐνὸς μόλου, ὁ λιμὴν τῆς πόλεως.

Κατὰ τὸ 257 μ.Χ. οἱ Γότθοι καὶ οἱ Βορανοὶ ὀρμηθέντες ἐκ Κριμαίας κατέλαβον τὴν πόλιν, ἐληλάτησαν καὶ ἠρήμωσαν αὐτὴν, τοὺς δὲ κατοίκους ἀπήγαγον εἰς αἰχμαλωσίαν. Ἐκτοτε δυσκόλως καὶ βραδέως ἀνελάμβανε καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ 6ου αἰῶνος ἀρχεται νέα ἀκμὴ τῆς πόλεως, διότι ἐχρησίμευσεν αὐτὴ ὡς βᾶσις ἐφοδιασμοῦ εἰς τὰς κατὰ Περσῶν καὶ Ἀράβων ἐκστρατείας, ἔγινε τὸ κύριον φρούριον καὶ τὸ ἔρεισμα τῆς Βυζαντινῆς ἐξουσίας ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσσει. Πολυάριθμοι δὲ μετανάσται κατέφυγον εἰς τὴν ὄχυρὰν πόλιν, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ 1291 ὅποτε οἱ μουσουλμάνοι κατέκτησαν τὴν Συρίαν ἢ ὁποία εἶχε κλεισθεῖ εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Δύσεως.

Πλοῦτος ἄφθονος ἔρρεεν εἰς τὴν πρωτεύουσα τῶν Κομνηνῶν καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν καὶ τῶν ὑπὸ τῶν Τουρκομάνων καὶ Γεωργιανῶν ἐμπρησμῶν ὑπῆρχεν εὐδαιμονία, αἱ δὲ συνοικίαι αἱ ἐρημούμεναι ὑπὸ τῆς πανώλης ἢ ἄλλων ἀτυχημάτων, πάραυτα ἐπληροῦτο μὲ νέα πλήθη λαοῦ.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 10ου αἰῶνος ἐγένοντο ἐν Τραπεζοῦντι ἐμποροπανηγύρεις ὅπου συνέρρεον Κιρκάσιοι, Βυζαντινοὶ, Ἀρμένιοι καὶ Μουσουλμάνοι ἀκόμη ἐκ Περσίας καὶ Βουχάρης.

Τὸ μέγα ἐμπόριον τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Κίνας τὸ ὅποιον ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου μετέβαλεν ἐρήμους εἰς πόλεις ἀνθηρὰς καὶ πλουσίας (ὡς ἡ Σελεύκεια, Κτησιφῶν, Κούφα, Βασόρα, Ἰσπαχάν καὶ Ταυρίς) συνετέλεσε διὰ νὰ ἀνθῆσει

καὶ νὰ ἀκμάσει ἡ Τραπεζοῦς. Διὰ τῶν ἀδιακόπτως διὰ τῆς κοιλάδας τοῦ Εὐφράτου, τοῦ Κάνεος καὶ τοῦ Πυξίτου κατερχομένων καραβανίων συνεσθρεύοντο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰς ἀποθήκας τῆς Τραπεζοῦντος, τὰ δὲ πλοῖα ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν κατέπλεον εἰς τὸν λιμένα τῆς ἵνα ἀνταλλάξωσει τὰ προϊόντα τοὺς μὲ τὰ πλοῦτη τῆς Ανατολῆς. Κεντημένα ἐνδύματα καὶ ποικιλόχρωμα λινὰ ὑφάσματα τοῦ Ριζαίου περίφημα μάλλινα καὶ μεταξωτὰ τῆς Τραπεζοῦντος, χρυσοκέντητα ὑφάσματα τῆς Βαγδάτης, ἐσθῆτες Μιδικαὶ καὶ Αἰγυπτιακαὶ, μεταξωτὰ καὶ μάλλινα τῶν Ἰνδιῶν, σηρικὰ τῆς Κίνας, μεταξωτὰ τῆς Βουχάρης, μαργαρίται καὶ πολύτιμοι λίθοι τῆς Κεϋλάνης, ὑφάσματα Φλαμανδίας καὶ Ἰταλίας, φορτία ὑάλου καὶ χάλυβος τῆς Γερμανίας, λίνον καὶ μέλι τῆς Μιγγρελίας καὶ σιτηρὰ τῆς Κριμαίας ἐπλήρουν τὴν ἀγορὰν τῆς Τραπεζοῦντος καὶ ἦτο ἡ πόλις "κοινὸν τι ἐργαστήριον ἢ ἐμπόριον τῆς οἰκουμένης ἀπάσης" καὶ ἡ δυνατότης κατὰ Βησσαρίωνα νὰ ἴδει ἐν τῇ ἀγορᾷ ποικίλας ἐνδυμασίας καὶ νὰ ἀκούσει ποικίλας γλώσσας. Ἦτο δὲ ἡ ἀγορὰ πλήρης, ὄχι τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα ἡμέραν τοῦ ἔτους ἢ τῆς ἐβδομάδος ἢ τὴν δεῖνα ὥραν τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους "καὶ μόλις χωροῦσα τοὺς διόντας". Καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀρμενίας, Ἰράκ καὶ μέγα μέρος τοῦ ἐμπορίου τῆς Περσίας διενεργεῖτο διὰ τῆς Τραπεζοῦντος. Κατὰ τὸ 1903 ἐξήχθησαν ἐμπορεύματα 24.230.000 κιλά ἀξίας 14.000.000 φράγκων, ἐπιβάται δὲ ἐξήλθον 25.000 καὶ εἰσήλθον 18.000.

Μεταξὺ τῶν νεωτέρων κτιρίων προέχουσιν θέσις κατέχει τὸ γυμνάσιον, τὸ ἐπονομαζόμενον Φροντιστήριον. Ἰδρύθη τὸ 1630 ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Κυμινήτου· διήλθε ποικίλας περιπετειᾶς ἐπὶ 220 ἔτη, ἐλάχιστα ὅμως διέκοψε τὴν λειτουργίαν του καὶ συνέβαλλεν πάντοτε πολὺ ἢ ὀλίγον εἰς ἐξάπλωσιν τῆς παιδείας. Ἡ μακρὰ ἱστορία τοῦ φωτοβόλου τοῦτου κέντρου διαφεύγει τὰ ὄρια τῆς συντόμου αὐτῆς μελέτης. Ἀπὸ τοῦ 1902 ἀπέκτησε ἴδιον οἶκον τετραόροφον, τὸ ὅποιον εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ ὀλίγα τοιαῦτα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὄλου. Περιλαμβάνει 40 αἴθουσας καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς καὶ παιδαγωγικῆς. Ἐστοίχισε 12.000 χρυσῆς λίρες Τουρκίας αἱ ὁποῖαι συνελέγησαν ἀπὸ ἐράνους, κατ' ἔτος δὲ ἐχρειάζετο διὰ τὴν συντήρησίν του 2.000 πού ἐκάλυπτεν ἡ φιλομουσία τῶν Τραπεζοῦντιῶν. Πλὴν τοῦ Γυμνασίου τοῦτου προοριζομένου διὰ τὰ ἄρρενα ἢ κοινότης συνετήρει καὶ Κεντρικὸν Παρθεναγωγεῖον μὲ 8 τάξεις καὶ 3 Δημοτικὰ σχολεῖα εἰς τὰς ἐνορίας.

Εἰς Τραπεζοῦντα ἐλειτούργει καὶ ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Ξενοφῶν. Ἰδρύθη τὸ 1870 καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν εἶχε σκοπὸν τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ διὰ διαλέξεων, ἀργότερον δὲ μετετρέπη εἰς Φιλεκπαιδευτικὸν μὲ σκοπὸν νὰ βοηθᾷ τοὺς διδασκάλους τῆς ὑπαίθρου μὲ προγράμματα καὶ βιβλία· νὰ ἐπισκέπτεται κατ' ἔτος τὰ σχολεῖα δι' ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ἐνεθάρρυνε τοὺς διδασκάλους καὶ ἐνέβαλλε εἰς τοὺς ἀγρότας τὴν πρὸς τὰ γράμματα ἀγάπην. Καὶ ἡ μουσικὴ ἐθεραπεύετο διὰ τοῦ Σωματείου Φιλαρμονικῆ καὶ θεάτρον ἐκτίσθη καὶ φιλόπρωτος ἀδελφότης ἐλειτούργει καὶ Νοσοκομεῖον "τὸ Ἀκρίτειον".

(συνεχίζεται στο ἐπόμενο τεύχος)

Οι κληρονόμοι διεκδικούν...

Αφού κέρδισε τα νόμιμα δικαιώματα στα εδάφη ενός [κάστρου](#) με απόφαση δικαστηρίου, μια οικογένεια που ισχυρίζεται ότι είναι απόγονοι ενός [Οθωμανού](#) πασά έχει κινήσει νέα νομική αγωγή για να κερδίσει και την ιδιοκτησία ενός άλλου κάστρου στη γειτονική επαρχία [Gümüşhane](#).

Ζώντας στη βορειοανατολική επαρχία Gümüşhane, οι κληρονόμοι του Üçünzade Ömer Pasha έχουν κινήσει νομική αγωγή για να καθορίσουν την ιδιοκτησία του Κάστρου της [Μονής](#), το οποίο ισχυρίζονται ότι ανήκε και αυτό στον αείμνηστο παππού τους.

«Το κάστρο Güzelhisar χτίστηκε κατά τη Γενοβέζικη περίοδο τον 13ο αιώνα. Όταν ο σουλτάνος Μεχμέτ ο Β΄ κατέκτησε την Τραπεζούντα το 1461 προσάρτησε και τις περιοχές του Τορούλ (Αρδασσα) και Κερτέν γύρω στο 1479 και τις έδωσε δωρεά στον παππού τους, ο οποίος ήταν ο τοπικός πασάς.

Τα πέντε εγγόνια του πασά υπέβαλαν μήνυση το 2017 ζητώντας τον τίτλο ιδιοκτησίας και αυτού του κάστρου και της γύρω περιοχής, που ήταν τότε στρατιωτική ζώνη, ύστερα από κάποια τυχαία ανακάλυψη σχετικών εγγράφων.

Αυτά συμβαίνουν στην Τουρκία του 21ου αιώνα. Λέτε να ξεκινήσουμε κάτι παρόμοιο και όλοι οι Έλληνες πόντιοι για τα σπίτια και όλα τα ακίνητα μας που βρίσκονται στην "Ανατολική Ελλάδα".

Προτάσεις με το τρίτο πρόσωπο του ρήματος «κρούω= χτυπώ» (Μεταφορικά κρούω= δέρνω-ξεκινώ-τολμώ κ.α.)

Γράφει ο Γιώργος Χειμωνίδης

1. Κρούει απάν' = προσθέτει
2. Κρούει απέσ' = τολμάει
3. Κρούει από ση κωφού= κωφεύει (κάνει πως δεν ακούει)
4. Κρούει 'ατόν σα μέσα= θέλει να ενεργηθεί
5. Κρούει έμορφα= ευστοχεί
6. Κρούει έναν ομματέαν= ρίχνει μια ματιά
7. Κρούει έξ'= αλητεύει
8. Κρούει κα'= μειώνει
9. Κρούει κά' το φορτίον= πετάει κάτω το φορτίο
10. Κρούει και παίρ'= παιδεύεται (χτυπάει και παίρνει= αγωνίζεται)
11. Κρούει το κιφάλ'ν ατ'= μετανοιώνει
12. Κρούει λάχτας= κλωτσάει- λακτίζει
13. Κρούει τα λάχτας= σπαρταράει – χαροπαλεύει
14. Κρούει ομματέας= ερωτοτροπεί- κάνει ματιές
15. Κρούει οπίσ'= υποχωρεί (κάνει πίσω)
16. Κρούει σην άκραν= διευκολύνει (κάνει στην άκρη)
17. Κρούει σην ράχ'ιαν ατ'= φορτώνεται (στη ράχη του)
18. Κρούει σ' ωμίν ατ'= φορτώνεται (στον ώμο του)
19. Κρούει σο κιφάλ'ν ατ'= χτυπάει στο κεφάλι του – τον ζαλίζει
20. Κρούει σο νουν ατ'= θυμάται
21. Κρούει σο σκότμαν= χτυπάει πολύ άσχημα- μέχρι θανάτου
22. Κρούει σον πρόσωπον= βγάζει σπυράκια στο πρόσωπο (από τον πόθο)
23. Κρούει τ'αξινάρ' =κόβει ξύλα με το τσεκούρι
24. Κρούει τα πόρτας= ζητάει βοήθεια (δεν είναι ζητιάνος)
25. Κρούει τα τσάπας= χειροκροτεί (χτυπάει παλαμάκια)
26. Κρούει το μακέλ' = σκάβει (με την αξίνα- τον κασμά)
27. Κρούει την τσιάπαν= τσαπίζει
28. Κρούει την κερεντήν= κοσσεύει (θερίζει με την κοσσά)
29. Κρούει την γαμψήν= μαστιγώνει (δέρνει με το μαστίγιο)
30. Κρούει το κότσ'= φεύγει βιαστικά (το κότσ' = η φτέρνα)
31. Κρούει την καμπάναν= χτυπάει την καμπάνα
32. Κρούει το γριζομάκελον= εκριζώνει (γριζεύω= εκριζώνω)
33. Κρούει το δκεπάρ'= πελεκάει (κατεργάζεται ένα ξύλο με το σκεπάρνι)
34. Κρούει το τοζάρ' = παίζει τη λύρα (λύρα= έγχορδο ποντιακό όργανο)
35. Κρούει το τσιακούτσ' = καρφώνει (τσιακούτσ'= σφυρί)
36. Κρούει τον ανέφορον= ανηφορίζει
37. Κρούει φτερόν= ερωτοτροπεί
38. Κρούει ωτίν= κρυφακούει (στήνει αυτί για να ακούσει)
39. Κρούει το γάλαν με το ξυλάγκ'= κάνει βούτυρο (με το ξύλινο αγγείο = εργαλείο αποβουτύρωσης)

Σημειώσεις:

1. Όπου (χ) προφέρεται (σσί) όπως ραχία= ρασσία=ράχες-βουνά
2. Όπου (ψ) προφέρεται (πσσί) όπως γαμψήν= γαμπσσή= μαστίγιο
3. Όπου (δ) προφέρεται (σσί) όπως δκεπάρ=σκεπάρ= σκεπάρνι
4. Όπου (α) προφέρεται (ια) όπως τσιάπας= τσιάπας=παλαμάκια

Η Τουρκία στο δρόμο της “δημοκρατίας” ...

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Abdulhamit Gül επεσήμανε στα τέλη του Οκτωβρίου του 2021 ότι έχουν περάσει 100 χρόνια από τη διακήρυξη του πρώτου Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας το 1921, προσθέτοντας ότι αυτή η εμπειρία παρέχει στη χώρα τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα πολιτικό, δημοκρατικό και ελεύθερο σύνταγμα.

«Βλέπουμε ότι το Kanun-i Esasi (Πρώτο Σύνταγμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας) τέθηκε σε εφαρμογή στη χώρα μας το 1876, ημερομηνία που μπορεί να θεωρηθεί πρόωμη. Τώρα, βρισκόμαστε στο 100ο έτος του Συντάγματος του 1921. Άρα υπάρχει ουσιαστική εμπειρία στο θέμα. Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, είναι δυνατό να δημιουργηθεί ένα πολιτικό, δημοκρατικό και ελεύθερο σύνταγμα. Με αυτή την πτυχή, η ιστορία του δικαίου μας δίνει την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουμε αυτή τη γνώση στη οικοδόμηση νόμου», είπε.

Νωρίτερα, ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν είπε ότι το κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKK) θα ολοκληρώσει τις εργασίες για ένα νέο σύνταγμα πριν από τη λήξη του νομοθετικού έτους, τονίζοντας την αποφασιστικότητα του κόμματος να αντικαταστήσει το υπάρχον με μια πιο δημοκρατική εκδοχή.

Τον Μάιο, ο πρόεδρος του Κόμματος του Εθνικιστικού Κινήματος (MHP) [Devlet Bahçeli ανακοίνωσε ότι ολοκλήρωσε την πρόταση για το «νέο σύνταγμα» τον Μάιο](#) και τη μετέφερε στον Ερντογάν, ο οποίος διόρισε μια επιτροπή υπό την προεδρία του για να εργαστεί για το νέο σύνταγμα.

Το σημερινό Σύνταγμα της Τουρκίας έγινε μετά από ένα στρατιωτικό πραξικόπημα το 1980 και ο Ερντογάν πιέζει για τη σύνταξη ενός νέου συντάγματος υπό πολιτική εξουσία, πριν το τέλος της θητείας του.

Σχολιάζοντας θα πούμε μόνο:

Οψόμεθα... και όπως λένε και οι ίδιοι “Καλός ο λόγος τη Κατή αν κρατεί”.

Συγκλονιστική συνέντευξη του Τούρκου ακαδημαϊκού και ιστορικού Τανέρ Ακσάμ, στην διαδικτυακή εφημερίδα Ahval.

Συνέχεια από την 2η σελίδα

Σε ορισμένες πηγές μάλιστα αναφέρεται ότι η καταστροφική μανία και η αναληθσία των Τούρκων δεν στρέφεται μόνο έναντι των ξένων. Οι Τούρκοι αξιωματούχοι πνίγουν και σκοτώνουν βάρβαρα τους δικούς τους ανθρώπους όταν αισθανθούν την παραμικρή υποψία. Εάν τώρα επαναληφθούν όλα αυτά θα μπορέσει ο Ερντογάν και ο Μπαχτσελί να πουν όχι δεν είναι έτσι; Κοιτάξτε σε τι χάλια οδήγησαν τη χώρα. Καταπιέζεται, βασανίζεται και φυλακίζεται κάθε άνθρωπος που ασκεί την παραμικρή κριτική έναντι της εξουσίας. Αυτά που καταστρέφουν δεν είναι μόνο άνθρωποι. Τόσο η πολιτιστική κληρονομιά όσο και το φυσικό περιβάλλον εισπράττουν αρκούντως το μερίδιό τους. Αυτό που κάνουν είναι μια φοβερή, απεριόριστη χρήση δύναμης, η οποία δεν είναι τίποτα άλλο παρά η αδηφαγία της καταστροφικής μανίας του φανατισμού.

Στην πραγματικότητα ο Ερντογάν και ο Μπαχτσελί εκπροσωπούν την παραδοσιακή βαρβαρότητα και τάση καταστροφής που έχει βαθιές ρίζες σε αυτό τον τόπο. Σήμερα η Μικρά Ασία είναι γεμάτη με κατεστραμμένες εκκλησίες και ιερούς τόπους που χρησιμοποιούνται είτε ως στάβλοι είτε ως αποθήκες.

Το δίδυμο Ερντογάν-Μπαχτσελί (μπορείτε να προσθέσετε και τον Περντσέκ) είναι οι εκπρόσωποι της καταστροφικής παράδοσης που έκαψε, γκρέμισε την Μικρά Ασία και δεν περιορίστηκε μόνο στον εκτοπισμό και τον αφανισμό ανθρώπων αλλά επεκτάθηκε και στην πολιτιστική κληρονομιά.

Η τουρκική μανία καταστροφής και εξόντωσης βρίσκονται στην εξουσία ως συνασπισμός Ερντογάν-Μπαχτσελί. Για αυτό τον λόγο η αντίσταση σε αυτούς πρέπει να εκληφθεί ως αγώνας πολιτισμού για κάθε Τούρκο. Έχει ιδιαίτερη η σημασία η κράτηση στις φυλακές του Οσμάν Καβάλα, ιδρυτή του Ιδρύματος Πολιτισμού της Ανατολίας, που θέλει να διασώσει την πολιτισμική κληρονομιά αυτού του τόπου.

Το θέμα συζήτησης είναι η δοκιμασία των Τούρκων με τον Πολιτισμό.

Στο τέλος θα κερδίσει ο Πολιτισμός.

Οι Βυζαντινοί κλείστηκαν στην Αγία Σοφία, τις τελευταίες μέρες της αυτοκρατορίας, και περίμεναν να τους σώσει ο θεός. Το ίδιο κάνει τώρα και ο Ερντογάν, καταφεύγει στην Αγία Σοφία για να σωθεί. Οι φτωχοί άνθρωποι που δεν μπορούν να ταΐσουν τα παιδιά τους τι θα κάνουν; Θα πάνε στον ναό να προσευχηθούν για να λύσουν τα προβλήματά τους που οφείλονται στην κακοδιαχείριση του σουλτάνου;

Πέρα από τους λεονταρισμούς και τα φτηνά πολιτικά τεχνάσματα καλά θα κάνει ο σουλτάνος να διαβάσει τι έλεγε ο Κικέρων που έζησε π.Χ.” Τους ιερούς χώρους δεν τους αγγίζεις όχι μόνο με το χέρι αλλά ούτε με τη σκέψη”.

Taner Akcam, Ph.D.
Professor of History

Δημιουργία ταινίας

“Μνήμες Μικράς Ασίας - Πόντου: 1922-2022”

Η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και η Ειδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος με αφορμή την επέτειο της συμπλήρωσης των 100 ετών από τη Μικρασιατική τραγωδία διοργανώνουν πανελλήνιο μαθητικό διαγωνισμό δημιουργίας ταινίας μικρού μήκους (βίντεο) με θέμα: «Μνήμες Μικράς Ασίας- Πόντου: 1922-2022».

Στον διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν έως 16 Μαρτίου 2022 μαθητές/τριες Β' και Γ' Γυμνασίου όλης της Ελλάδας, ατομικά ή σε ομάδες έως τριών ατόμων υπό την επίβλεψη ενός/μιας εκπαιδευτικού.

Οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνούν με το 6983503676 για περισσότερες πληροφορίες

Μπράβο στους εργάτες του πνεύματος και της τέχνης

Σήμερα είχα την τύχη να επισκεφθώ την έκθεση ζωγραφικής της αξιόλογης και αξιαγάπητης Βασιλικής Σιδηροπούλου-Καραμήτσου που πραγματοποιείται από μέρες πριν στο ισόγειο του Δημαρχείου Βέροιας.....εν όψει βεβαίως των 200 χρόνων της επανάστασης και απελευθέρωσης της Πατρίδας μας...η προσπάθεια της Βασιλικής δεν είναι μόνο τωρινή. Οι μάχες που δίνει για τον πολιτισμό μας με αυτόν τον τρόπο είναι από δεκαετίες πριν... αλλά και σαν μέλος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας όπου διατέλεσε και στο διοικητικό συμβούλιο αλλά παρ'όλα αυτά και εκπομπές ραδιοφωνικές της Λέσχης και συμμετείχε στην χορωδία ήταν ανεκτίμητης αξίας... οικογενειακώς η προσφορά...με τον σύζυγο, αδελφό, γονείς και παιδιά... άλλες εποχές...

Βασιλική μας ακούραστη για το έργο που προσφέρει στον τόπο!!!!!! σ' ευχαριστούμε.

Αναδημοσίευση από το FB Χαράλαμπος Καπουρτίδης

Η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας συγχαίρει τη ζωγράφο Βάσω Σιδηροπούλου Καραμήτσου που με αφορμή τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821, παρουσίασε τον Οκτώβριο που μας πέρασε μια σειρά από έργα της που αναπνέουν Ελλάδα, από την τελευταία σειρά έργων της, «Αχ Ελλάδα σε αγαπώ».

Αισθανόμαστε χαρούμενοι για το δικό μας άνθρωπο και της ευχόμαστε κάθε καλό και πάντα επιτυχίες στο σημαντικό πολιτισμικό έργο που υπηρετεί και μας δίνει το παράδειγμα να την μιμηθούμε και να τη μιτάσουμε.

Μια ακόμη ορθόδοξη εκκλησία στην Τραπεζούντα

Η Παναγία η Θεοσκέπαστος, γνωστή και ως Μονή Κιζλάρ (Κορασιδών) στην Τουρκία, χτίστηκε κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Βυζαντινού Αυτοκράτορα Αλεξίου Γ' από τη μητέρα του Ειρήνη την Παλαιολογίνα ως γυναικείο μοναστήρι αλλά πήρε την τελική της μορφή τον 19ο αιώνα, μετά από αρκετές ανακαινίσεις ανά τους αιώνες.

Η εκκλησία βρίσκεται μέσα στο μοναστήρι που αποτελείται από την εκκλησία στη βραχάδη νότια πλευρά, ένα παρεκκλήσι κοντά στην είσοδο και μερικά κελιά στις δυτικές πλαγιές του Μίθριου όρους.

Η εκκλησία έχει ελληνικές επιγραφές και εικόνες του Αλεξίου του Γ' και της μητέρας του Ειρήνης και πολλών αγίων της ορθόδοξου εκκλησίας. Εκεί βρίσκονται και οι τάφοι των Ανδρόνικου(1376) και Μανουήλ του Γ' Κομνηνού(1417)

Μιλώντας στην τελετή έναρξης, ο δήμαρχος της Τραπεζούντας Murat Zorluoğlu είπε ότι η επίσκεψη στο μοναστήρι θα είναι δωρεάν και θα παίξει πολύ σημαντικό ρόλο στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή της Τραπεζούντας.

Ο ιστορικός χώρος ξανάνοιξε το καλοκαίρι του 2021 για τους επισκέπτες μετά από εργασίες ανακατασκευής στο εσωτερικό της μονής και με συναυλία του διάσημου Τούρκου πιανίστα Tuluyhan Uğurlu.

9η Δεκεμβρίου

Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων των Γενοκτονιών

«Θυμήσου τα θύματα, απότρεψε τη γενοκτονία» λέει η αφίσα του ΟΗΕ που σχεδιάστηκε ειδικά για την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων των Γενοκτονιών (φωτ.: un.org)

«Κληροδότημα» του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, μετεξέλιξη της Κοινωνίας των Εθνών που προέκυψε μετά τις θηριωδίες του Α' Παγκόσμιου Πολέμου, το 1945 ιδρύεται ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών από τις νικήτριες χώρες, αρχικά αριθμώντας 51 μέλη. Τρία χρόνια μετά την ίδρυσή του, απεσταλμένοι από όλο τον κόσμο διαπραγματεύονται επί ενός νέου όρου, του όρου «γενοκτονία».

Επινόηση του δικηγόρου Ράφαελ Λέμκιν, η γενοκτονία περιλαμβανόταν και στο κατηγορητήριο στη Δίκη της Νυρεμβέργης, όχι όμως ως νομικός αλλά ως περιγραφικός όρος.

Οι συνθήκες, όμως, είχαν ωριμάσει και πλέον η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 9 Δεκεμβρίου 1948 εγκρίνει ομόφωνα τη Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας, η οποία συντάχθηκε και με τη βοήθεια του Ράφαελ Λέμκιν. Μετά την επικύρωσή της από περισσότερες από 20 χώρες, θα τεθεί σε ισχύ στις 12 Ιανουαρίου 1951· το 1988 θα υπογραφεί και από τις ΗΠΑ επί προεδρίας Ρόναλντ Ρίγκαν.

Σχεδόν 67 χρόνια μετά την υιοθέτηση της Σύμβασης και την επίσημη «εισαγωγή» του όρου γενοκτονία, ο ΟΗΕ αποφασίζει να ανακηρύξει την 9η Δεκεμβρίου ως η Παγκόσμια Ημέρα μνήμης και αξιοπρέπειας των θυμάτων του εγκλήματος της Γενοκτονίας και πρόληψης του εγκλήματος αυτού. Το ημερολόγιο γράφει 14 Σεπτεμβρίου 2015, και εκείνη τη χρονιά για πρώτη φορά διοργανώνονται εκδηλώσεις σε όλο τον κόσμο.

«Η γενοκτονία δεν συμβαίνει απλά. Τις περισσότερες φορές είναι συστηματική, σχεδιασμένη, με ακριβείς στόχους, και μπορεί να υλοποιηθεί και εκτός εμπόλεμων καταστάσεων», είχε τονίσει στο μήνυμά του ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Μπαν Κι-Μουν.

Εκδηλώσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων των Γενοκτονιών, όπως αναφέρεται εν συντομία, στην Ελλάδα διοργανώνει και το Δίκτυο Αναγνώρισης Γενοκτονιών, ένας φορέας που αποτελείται από την Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος, την Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος, την Αρμενική Εθνική Επιτροπή και την Πανελλήνια Ένωση Ασυρτών.

Πηγή: από το τεύχος 226 του Αργοναύτη